

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT

DEN HAAG (Schev.)

VAN STOLKWEG 29

TELEF. 55.23.50*

GIRO 412235

NIET VOOR PUBLICATIE.

NADRUK VERBODEN.

Herziene nota No.27.

De rentabiliteit van den export van onze veredelingsproducten in verband met de importprijzen der voedermiddelen en de verkoopprijzen der veredelingsproducten.

De mogelijkheid tot een herstel van onze vooroorlogsche melk-, bacon- en eierenproductie, is naast andere factoren ook afhankelijk van de huidige prijsverhoudingen tusschen het te importeeren krachtvoeder en de te exporteeren veredelingsproducten. In het hierna volgende gedeelte zal dit vraagstuk nader onderzocht worden, teneinde een beter inzicht in deze prijsverhoudingen te krijgen. Omtrent den omvang van den huidige veestapel is in het kort het volgende te vermelden: Het aantal stuks melkvee bedrøeg in 1946, $81\frac{1}{2}\%$ van het aantal in 1939; het huidige aantal fokzeugen verschilt weinig van het vooroorlogsche aantal, terwijl de huidige omvang van den pluimveestapel volgens schattingen van terzake deskundigen op 50% van het aantal van 1939 is te stellen. In het bijzonder voor de varkens- en pluimvee stapel geldt, dat wanneer er maar voldoende krachtvoeder geïmporteerd wordt, de productie voor export weer ter hand genomen kan worden.

Tot op zekere hoogte ligt het vraagstuk van den zuivelexport evenzoo, met dit verschil, dat niet alleen door geïmporteerd krachtvoeder maar ook door de opvoering van de binnenlandsche voederproductie de melkgift verhoogd kan worden. Het is niet de bedoeling om in het hierna volgende gedeelte de verschillende mogelijkheden, die hierbij besproken kunnen worden, zooals kunstmestbemesting grasland, kunstmatig drogen van gras, verhoogde ruwvoederverbouw enz. te behandelen, hoewel aan deze punten afzonderlijk wel de noodige aandacht zal moeten worden geschonken.

In het algemeen kan dus geconstateerd worden, dat import van krachtvoeder een belangrijk hulpmiddel is bij het opvoeren van de productie van onze veredelingsproducten. In het hierna volgende gedeelte zal worden aangenomen, dat al deze extra-productie voor export beschikbaar komt en dus niet voor binnenlands gebruik gereserveerd behoeft te worden.

Voor de drie genoemde veredelingsproducten: melk, bacon en eieren zullen nu achtereenvolgens de volgende punten nader bekeken worden:

- A. Tegen welken maximumprijs mag men het krachtvoeder, uitgaande van den huidige buitenlandschen prijs van het veredelingsproduct, importeeren zonder dat er, nationaal gezien, een verlies optreedt.
- B. Tegen welken minimumprijs mag men, uitgaande van den huidige importprijs van het krachtvoeder, het veredelingsproduct exporteeren zonder dat er, nationaal gezien, een verlies optreedt.
- C. Welke gevolgen heeft een grootere krachtvoerimport voor het Landbouwcrisisfonds, daar bij het thans gebruikte systeem de geïmporteerde krachtvoerders tegen lagere prijzen dan de invoerprijzen aan de boeren ter beschikking worden gesteld.

-2-

19/11/43

Voor het oplossen van de vragen A en B is het noodzakelijk, dat de volgende 4 punten bekend zijn:

1. Het verband tusschen een bepaalde hoeveelheid extra toegediend veevoeder en de daarmee gepaard gaande productieverhoging in den vorm van melk, varkensvleesch of eieren.
2. De meerkosten, die voor deze productieverhoging gemaakt dienen te worden.
3. De prijzen, waartegen de krachtvoedermiddelen uit het buitenland aangekocht kunnen worden.
4. De prijzen, waarvoor het buitenland onze veredelingsproducten wil afnemen.

Hieronder volgt thans de bespreking van deze verschillende vraagstukken voor de melk, het varkensvleesch en de eieren. Eerst wordt elk product afzonderlijk behandeld, daarna volgt een samenvattend overzicht onder het hoofd Resultaten.

MELK.

1. Allereerst is het dus nodig na te gaan, welke productie vermeerdering er ontstaat door het verstrekken van extra krachtvoeder aan de melkkoeien. Daar deze krachtvoedertoediening vooral tijdens de stalperiode zal geschieden omdat de tijdens den zomer gewonnen ruwvoedermiddelen in de totale voederbehoefte niet kunnen voorzien, zal deze krachtvoedergift worden uitgedrukt in een gift in kg. per koe, per staldag.

Gedurende de stalperiode van 1946/47 zal er op de graslandbedrijven plm. 170 kg. krachtvoeder per melkkoe verstrekt worden en op de gemengde bedrijven plm. 110 kg. De juiste grootte van deze hoeveelheid hangt ten nauwste samen met de hoeveelheid krachtvoeder, die geïmporteerd wordt. Indien de gemiddelde duur van de stalperiode in ons land op 170 staldagen gesteld wordt, hierbij is dus rekening gehouden met dendroogstand, wordt thans dus ongeveer 1 kg. krachtvoeder per staldag verstrekt.

Moelijker is het echter om de juiste hoeveelheid voeder, die er uit het eigen bedrijf in den vorm van verschillende ruwvoedermiddelen beschikbaar komt, vast te stellen. Exacte gegevens ontbreken hiervoor geheel, zoodat alleen aan de hand van ramingen, opgesteld door enkele terzake deskundigen, zal moeten worden gewerkt. Immers om het effect van een kg. krachtvoeder te kunnen vaststellen is het nodig, dat bekend is, hoeveel kg. zetmeelwaarde productie voeder, boven het onderhoudsvoeder beschikbaar zijn.

Zooals o.a. uit E. Jensen: Input- Output Relationships in Milk Production blijkt, geldt ook voor de melkproductie de wet van de afnemende meer-opbrengst. m.a.w. het effect van de eerste kg. krachtvoeder is grooter dan van de tweede kg.

De door Lars Frederiksen berekende gemiddelde norm geeft aan, dat voor de productie van 1 kg. melk 0.055 kg. verteerbaar zuiver eiwit en 0.225 kg. zetmeelwaarde nodig is. Uit verschillende proeven tijdens de oorlogsjaren is wel gebleken, dat deze eiwitnorm wel aan den hoogen kant is.

Indien we nu uitgaan van een krachtvoedermeelmengsel met plm. 15% verteerbaar werkelijk eiwit en plm. 75% zetmeelwaarde, meenen wij in overeenstemming met de meening van verschillende Nederlandsche voederdeskundigen het effect van de 1e. kg. krachtvoeder op plm. 3 kg. melk en van de tweede kg. krachtvoeder op plm. 2.5 kg. melk te kunnen stellen. Voor de gemiddelde graslandbedrijven 3-

achten wij het eiwitgehalte van plm. 15% zeker voldoende om het genoemde effecte berekenen. Daar zooda's reeds is medegedeeld geen exacte cijfers omtrent de gemiddelde ruwvoedervoorziening der bedrijven bekend zijn, blijven dit benaderingsgetallen.

2. Omtrent de meer-kosten, die voor deze extra hoeveelheid melk gemaakt moeten worden, valt het volgende te zeggen:
Wanneer we uitgaan van den bestaanden veestapel is het duidelijk, dat op de boerderij het verstrékken van krachtvoeder nagenoeg geen extra kosten, behalve de aankoop zelve, met zich medebrengt. Immers de geringe extra arbeid, die door het voederen en melken verricht moet worden, mag wel verwaarloosd worden. Daar melk als zoodanig niet naar het buitenland geleverd wordt, maar de uitvoer geschiedt in den vorm van kaas of gecondenseerde melk, dient ook voor de zuivelfabriek deze post nagegaan te worden.
De extra arbeid, die door de grotere hoeveelheid ontvangen melk ontstaat, zal gering zijn. Immers vooral tijdens de stalperiode zal deze gunstige invloed blijken en juist in die maanden is er sprake van een minder rendabele verwerking door een te lage melkontvangst. De extra arbeid en slijtage der machines behoeft o.i. dan ook niet in rekening gebracht te worden. Wel vraagt deze verwerking iets extra steenkolen en andere hulpstoffen, alsmede een gering extra gebruik van de transportmiddelen. Het totaal hiervoor in rekening te brengen bedrag is in overleg met het Bedrijfschap voor Zuivel op ongeveer 2 ct. per kg. melk berekend.
In dit bedrag zijn géén verpakkingskosten b.v. blikjes voor gecondenseerde melk begrepen, maar bij de vaststelling van den verkoopprijs voor de melk (4) zal daar rekening mee worden gehouden.
3. De prijzen van de geïmporteerde krachtvoedermiddelen.
Bij de berekening der productieverhooging is uitgegaan van een krachtvoeder-mengsel met plm. 15% verteerbaar werkelijk eiwit en 75% zetmeelwaarde. Een dergelijk mengsel is b.v. samen te stellen door het mengen van:
1 kg. lijnkoek plus 1 kg. soyakoek plus 1 kg. cocoskoek plus 2 kg. gerst plus 2 kg. mais. Hoewel het zeer moeilijk is om voldoende voedergranen aan te koopen, zal in de hierna volgende berekening toch van dit mengsel worden uitgegaan. Indien men uitsluitend van de bijproducten der oliebereiding uitgaat ontstaat een minder goede vergelijkingsbasis tusschen de verschillende veredelingsproducten. Immers het prijspeil van de eiwitrijke koeken ligt nogal aanzienlijk boven dat der granen.
De recente importprijzen c.i.f. Ned. zeehaven van deze voedermiddelen bedragen:
lijnkoeken (schilfers)	gemiddeld	f. 31.-	per 100 kg.
soyakoeken (schilfers)	"	" 28.32	" " "
cocoskoeken	"	" 24.75	" " "
gerst	"	" 23.20	" " "
mais	"	" 21.54	" " "
- Uit deze bestanddeelen, in bovenstaande verhouding gemengd, volgt een gemiddelde importprijs van het krachtvoeder van f. 24.79 per 100 kg. De prijs loco-boerderij kan dan gevonden worden door dit bedrag te verhoogen met overlaadkosten, maalkosten, transportkosten en handelsmarges, zoodat de uiteindelijke prijs op ongeveer f. 27.- per 100 kg. komt.
4. De huidige verkoopprijs van de melk.
Het Bedrijfschap voor Zuivel deelde ons mede, dat de huidige verkoopprijs van de melk op 24 ct. per kg. melk gesteld kan worden. Dit bedrag is berekend uit den huidigen prijs, die voor de volvette kaas en de gecondenseerde melk gemaakt wordt. De verpakkingskosten worden extra in rekening gebracht.

In de hierna volgende berekening vormt de prijs van 24 ct. dan ook het uitgangspunt.

- A. Tegen welken maximumprijs mag nu het krachtvoeder, uitgaande van den huidige verkoopprijs van de melk, aangekocht worden zonder dat nationaal gezien, een verlies optreedt?

De eerste kg krachtvoeder per koe per staldag geeft 3 kg melk meer. Gaan we nu uit van een gemiddelde stalperiode van 170 dagen, dan kan volgens het voorafgaande, voor deze eerste 170 kg krachtvoeder per koe, gemiddeld $3 \times (24-2) = 66$ cent per kg betaald worden.

De tweede kg krachtvoeder levert 2,5 kg melk meer. Voor deze tweede hoeveelheid van 170 kg krachtvoeder per koe, kan dan maximaal gemiddeld per kg $2,5 \times (24-2) = 55$ cent per kg betaald worden.

- B. Tegen welken minimumprijs kan, uitgaande van den huidige importkrachtvoederprijs, zonder dat nationaal gezien een verlies optreedt, de melk geexporteerd worden?

Voor het krachtvoedermengsel is een gemiddelde prijs van f.27,- per 100 kg berekend.

Daar de eerste kg krachtvoeder gemiddeld 3 kg melk meer gaf, bedragen de voederkosten per extra geproduceerde kg melk dus $27 : 3 = 9$ cent. De extra verwerkingskosten op de fabriek bedroegen 2 ct per kg melk, waaruit volgt dat de door import van krachtvoeder verkregen extra hoeveelheid melk voor minimaal $9 + 2 = 11$ ct per kg melk verkocht mag worden.

Bij de volgende extra kg krachtvoeder per koe per staldag, mag de aldus verkregen extra hoeveelheid melk verkocht worden tegen minimaal $(27 : 2,5) + 2 = 13$ cent per kg melk.

Er zij nog eens op gewezen, dat in dit bedrag geen rekening is gehouden met de verpakkingskosten voor gecondenseerde melk.

- C. Welke gevolgen heeft een grotere krachtvoederimport voor het Landbouwcrisisfonds?

Het toedienen van meer krachtvoeder aan de koeien geeft een verhooging van de melkproductie hetgeen bij gelijk blijvende prijzen voor den boer, een verhooging van de inkomsten beteekent. Immers tegenover de krachtvoeder uitgaven staan de naar verhouding hogere inkomsten aan melkgeld.

Indien we nu uitgaan van de gedachte, dat de totale inkomsten van den boer door de grotere melkproductie niet verhoogd behoeven te worden, dan zou de Regeering om dit te bereiken, de toeslag op de melk kunnen verlagen.

Het geïmporteerde krachtvoeder dat bij het doorberekenen van den importprijs op + f.27,- per 100 kg komt, zou volgens het tegenwoordig gevolgde systeem, tegen een lageren prijs dan den importprijs beschikbaar gesteld worden. Als basis voor de prijsberekening volgt het Bedrijfschap voor Veevoeder de richtprijs van gerst. Volgens deze methode zou de prijs van het geïmporteerde krachtvoeder loco-boerde-rij op f.23,- per 100 kg gesteld kunnen worden. Hieruit volgt een subsidie op het geïmporteerde krachtvoeder van f.4,- per 100 kg.

De hoeveelheid krachtvoeder, die gedurende de stalperiode 46/47 op de graslandbedrijven verstrekt wordt, bedraagt + 170 kg en voor de gemengde bedrijven + 110 kg. Eenvoudigheidshalve zal dan ook worden aangenomen dat hiermede ongeveer het effect van de eerste kg krachtvoeder bereikt is.

De huidige gemiddelde productie per koe kan voor 1946/47 op ± 3100 kg berekend worden, bij import van een tweede kg krachtvoeder per staldag komt de productie dan op $3100 + (170 \times 2,5) = 3525$ kg melk. Hierbij is dus uitgegaan van een stalperiode van 170 dagen. De gemiddelde jaarprijs voor den boer bedraagt thans 16 ct per kg melk met 3,3% vet. Stellen we deze na verlaging van den regeringstoelage = Y ct per kg, dan is de volgende vergelijking op te stellen:
 $3100 \times 16 = 3525 \times Y - 170 \times 2,5$. Hieruit is te berekenen $Y = 15,18$ ct. De regeringstoelage zou dus verlaagd mogen worden met $16 - 15,18 = 0,82$ afgerond op 0,8 ct per kg melk.

De huidige hoeveelheid industrieel verwerkte melk (dat is dus aanzienlijk minder dan de geproduceerde melk), bedraagt volgens het Bedrijfschap voor Zuivel ongeveer 2.917.000 ton. Daar aangenomen mag worden, dat de geheele door de tweede kg krachtvoeder verkregen extra hoeveelheid melk aan de fabrieken geleverd wordt, bedraagt de stijging der verwerkte hoeveelheid melk 1.300.000 (aantal stuks melkkoeien) $\times (3525 - 3100) = 552.500$ ton kg melk.
De totale hoeveelheid verwerkte melk komt dan op 3.469.500 ton.

De regeringstoelage bedraagt voor de zomermelkproductie 1,25 ct per kg en per % vet en gedurende den winter 2,20 ct per kg en per % vet. De huidige productieverdeling ligt zoodanig, dat ongeveer $\frac{2}{3}$ tijdens den zomer en $\frac{1}{3}$ tijdens den winter geproduceerd wordt. Bij een gemiddelde jaarproductie van 3100 kg melk met 3,35% vet, beteekent dit een gemiddelde subsidie van $\pm 5,3$ ct per kg melk.
De totale regeringstoelage voor de huidige verwerkte hoeveelheid melk bedraagt dus $2.917.000 \times 5,3 = \pm 154.601.000$ gulden.

Na import van de tweede extra kg krachtvoeder zou deze regeringstoelage worden:
 $3.469.500 \times (5,3 - 0,8) = \pm 156.128.000$.
Hieruit volgt een verhooging van de overheidssubsidie van $\pm 1.527.000$ gulden voor de verhoogde melkproductie.

Dat toch nog een toename van de overheidssubsidie voor de melk het gevolg is van dezen krachtvoerimport valt te verklaren uit het feit dat de gemiddelde meerkosten voor den boer, nog hoger liggen dan de uitbetaalde melkprijs min den regeringstoelage.

Daarnaast staat een verhoogde subsidie in den vorm van goedkoop krachtvoeder van:
 $1.300.000 \times 1,70 \times 4 = 8.840.000$ gulden. De totale subsidie verhooging bedraagt dan $1.527.000 + 8.840.000 = 10.367.000$ gulden.

De huidige exportprijs van 24 ct per kg melk bij een producentenprijs van 16 ct, is zoodanig dat door middel van een exportheffing de regeringssubsidie teruggevorderd kan worden. Het Bedrijfschap voor Zuivel brengt een bedrag van 7,3 cent per kg melk als exportheffing in rekening n.l. 5,3 ct voor den directen regeringstoelage en 2 ct voor de indirecte toeslagen, zooals vervoer aanvullingsmelk enz. Aannemende dat de door de tweede kg krachtvoeder geproduceerde melk ook tegen 24 cent geexporteerd wordt waarop door het B.Z. een heffing van 7,3 ct gesteld wordt, brengt dit weer $7,3 \times 552.500.000 = \pm 40.333.000$ gulden in het L.C.F. terug.

Het uiteindelijke voordeel van het L.C.F. bedraagt dan dus $40.333.000 - 10.367.000 = 29.966.000$ gulden.

Hieruit blijkt dus dat de import van krachtvoeder tot uiteindelijk gunstig resultaat voor het L.C.F. heeft geleid, daar de uitgangsexportprijs een voldoende heffing toelaat.

-6-

Volledigheidshalve zij er hier nog even op gewezen dat enerzijds wel van een lageren regeeringstoeslag is uitgegaan, maar de heffing gelijk is gelaten daar bij een exportprijs van 24 cent en een verlaging van den producentenprijs de marge juist grooter wordt.

In het samenvattende overzicht achteraan zal de exportprijs van de melk sprongsgewijze met 2 cent verlaagd worden. Hierbij wordt dan verondersteld, dat de exportheffing met het zelfde bedrag verlaagd wordt.

Varkensvleesch.

De uitgangssituatie voor de varkens verschilt van die van de rundveehouderij. Bij de melkproductie kon immers worden uitgegaan van den bestaanden veestapel en bestaande verwerkingsmogelijkheden, die weinig extra kosten met zich medebrachten. Voor de varkenshouderij is de situatie aldus: We bezitten wel voldoende fokzeugen om de baconproductie weer aan te vangen, doch de biggen moeten ook worden gefokt om baconvarkens te krijgen.

De export van bacon kan nu op tweeërlei wijze tot stand komen:

- a. Door import van voldoende woedergranen.
- b. Door uit de huidige hoeveelheid geleverde varkens een bepaalde kleine hoeveelheid baconvarkens uit te zoeken, terwijl men daarnaast carcass-meat importeert om het vastgestelde vleeschrantsoen te handhaven.

In het hierna volgende gedeelte zullen allereerst beide mogelijkheden nader bekeken worden.

1. Ontrent het voederverbruik voor de productie van 1 kg varkensvleesch is o.a. aan de hand van de gegevens der selectiemesterijen te berekenen, dat met inbegrip van het voederverbruik van de fokzeugen en de beeren, voor de productie van 1 kg varkensvleesch 4,3 V.E. (voedeleenheid) noodig is.
Daar 1 kg gerst is 1 V.E. en gerst een uitstekend varkensvoeder is, zal eenvoudigheidshalve worden aangenomen, dat uitsluitend gerst wordt gebruikt. Voor de productie van 1 kg varkensvleesch is dan 4,3 kg gerst noodig.
2. De meerkosten, die een uitbreiding van den varkensstapel vraagt, zijn hoofdzakelijk de voederkosten. Alle andere onkosten op de boerderij kunnen verwaarloosd worden; immers er behoeven geen extra onkosten voor stalling, onderhoud enz. in rekening gebracht te worden, daar men uit kan gaan van de bestaande gebouwen. Ook de extra arbeid, die het verzorgen van de varkens vraagt, zal niet in rekening gebracht worden, daar gemiddeld hiervoor geen extra arbeidskrachten in dienst genomen behoeven te worden.

De varkens worden echter niet levend, maar geslacht en wel in den vorm van bacon geëxporteerd. Hierdoor komen er extra kosten, zoals slachten, keuren enz. bij, waar tegenover echter de opbrengst van de afvallen en afsnijdingen staat.

Door het Bedrijfschap Vee en Vleesch werd hiervoor de volgende berekening opgesteld.

	<u>Prijs per varken</u>	<u>Prijs per 100 kg.</u>
koopprijs varken van 66 kg geslacht gewicht	f. y.-	$f. \frac{100}{66} \times y$
Bijkomende kosten:		
slachtkosten f.2,40		
keurloon " 0,30		
B.V.V.4 ct per kg " 2,64		
	f. y + 5.34	$\frac{100}{66} = (y + 5.34)$

- 7 -

Opbrengst afvallen: $\frac{187}{127} \times 5,58 =$
 kostprijs porc.

f. 8,22
 f.y - 2,88

$\frac{100}{66}(y - 2,88)$

Opbrengst afsnijdingen: $\frac{187}{127} \times 10,77 =$

f. 15,86

kostprijs 51,48 kg bacon

f.y - 18,74

$\frac{100}{51,48}(y - 18,74)$

(bij een verlies van 22%)

Specerijen en verpakking

" 1,37

Spoorvracht

" 1,53

kostprijs bacon f.o.b.

f.y - 16,84

$\frac{100}{51,48}(y - 16,84)$

Ned. Zeehaven.

Bovenstaande berekening voor de opbrengst van afvallen en afsnijdingen berust mede op een producentenprijs van f.1,87 per kg geslacht gewicht. Zoodra echter voldoende krachtvoeder beschikbaar komt, is aan te nemen dat deze weer zal dalen tot $\pm$ f.1,67. Hierdoor verandert de formule voor den kostprijs van bacon f.o.b. Ned.zeehaven in:

$$\frac{100}{51,48}(y - 14,26).$$

3. De prijzen van de geïmporteerde voedermiddelen.

Eenige recente importprijzen van gerst geven een gemiddelde importprijs van f.23,20 per 100 kg. De prijs loco-boerderij kan dan op $\pm$ f.25,50 per 100 kg gesteld worden. In de hierna volgende berekening is van dit bedrag uitgegaan.

4. Als marktprijs voor bacon is de prijs genomen die Canada vanaf September a.s. op de Engelsche markt ontvangt n.l. $\pm$ f.170,- f.o.b. Canadeesche zeehaven per 100 kg. Thans zullen de eerder genoemde vragen A, B en C nader bekeken worden.

A. Tegen welken maximumprijs zou men granen, uitgaande van den genoemden prijs van het bacon kunnen importeeren, zonder dat er, nationaal gezien, verlies optreedt?

Voor het produceeren van 1 kg varkensvleesch (geslacht gewicht) was 4,3 V.E. noodig. Per varken is dan noodig $66 \times 4,3 = 283,8$, afgerond 284 V.E. of 284 kg gerst.

Door gebruik te maken van de formule voor den kostprijs van bacon f.o.b. Ned.zeehaven, vindt men den prijs f.y.- die een varken opbrengt n.l.

$$170 = \frac{100}{51,48}(y - 14,26)$$

Hieruit volgt $y = \underline{\underline{f.101,78}}$.

Voor 100 kg gerst mag dan bij invoer maximaal $\frac{101,78}{2,84} = \underline{\underline{f.35,84}}$ afgerond op f.35,50

per 100 kg betaald worden.

Volledigheidshalve zij er nog op gewezen, dat dus voor deze berekening voor het produceeren van bacon naast de voederkosten, voor het levende varken geen kosten in rekening zijn gebracht. De kosten en opbrengsten na het afleveren van het varken aan de exportslachterij zijn echter wel in rekening gebracht. De afvallen en afsnijding sparen n.l. vleeschimport, terwijl de arbeidskrachten voor andere export doeleinden aangewend kunnen worden.

B. Tegen welken minimumprijs kan men, uitgaande van den huidige aankoopprijs van het krachtvoeder, zonder dat er, nationaal gezien, verlies optreedt, bacon exporteeren?

Per varken was een hoeveelheid van 284 kg gerst noodig, bij een doorberekende importprijs van f.25,50 bedragen dan de voederkosten f.72,42. Dit bedrag voor y ingevuld in de kostprijsformule voor het bacon geeft de volgende minimale bacon-exportprijs:

$$\frac{100}{51,48} (72,42 - 14,26) = 112,98 \text{ of afgerond } \underline{f.113,-} \text{ per } 100 \text{ kg bacon.}$$

Ter vergelijking zij nog vermeld, dat men uitgaande van een producentenprijs van f.1,67 per kg geslacht gewicht, tot een kostprijs van het bacon van f.1,86 per kg komt.

C. Welke gevolgen heeft een export van bacon tegen de thans geldende prijzen voor het Landbouwerisiefonds?

De huidige producentenprijs bedraagt f.1,87 per kg geslacht gewicht. Daar deze verhoogde prijs samenhangt met een minderwaardigvoederrantsoen, zal zoodra er voldoende granen voor import beschikbaar komen, de prijs op f.1,67 per kg geslacht gewicht gesteld kunnen worden. Het door import van krachtvoeder verkregen varkensvleesch zal dus maximaal 20 ct per kg geslacht gewicht goedkooper geproduceerd kunnen worden, indien tenminste de prijs van het krachtvoeder loco boerderij f.22,- bedraagt (zie rapport 36 L.E.I.). De prijs loco boerderij kwam echter op f.25,50 zoodat hierdoor de kostprijs hooger komt te liggen n.l. op f.1,83.

De werkelijke kostprijs van het varkensvleesch kan dus zonder subsidie op f.1,83 worden gesteld; per varken wordt dit dan een bedrag van $66 \times 1,83 = f.120,78$

De kostprijs van het bacon zonder subsidie wordt dan: $\frac{100}{51,48} (120,78 - 14,26) = 206,91$

per 100 kg.

Daar 100 kg bacon bij export f.170,- opbrengt, volgt hieruit een totale subsidie van $206,91 - 170 = \underline{f.36,91}$ per 100 kg bacon.

Daar 1 varken + 51,48 kg bacon oplevert, volgt hieruit een subsidie van $+ 51,48 \times f.36,91 = f.19,-$ per varken.

Bij een gemiddeld geslacht gewicht van 66 kg beteekent dit een subsidie van $1900 : 66 = 28,8$ of afgerond f.0,29 per kg geslacht gewicht.

Voor een wekelijkschen export van 2.000 varkens is dan per jaar $2000 \times 52 \times 19 = 1.976.000$ gulden aan subsidie noodig.

Export van een klein quantum bacon bij gelijktijdigen invoer van een gelijke hoeveelheid ander vleesch (carcass-meat).

De andere mogelijkheid om tot den export van bacon te komen, was het importeeren van carcass-meat en dan uit de thans reeds geleverde varkens een aantal geschikte bacondieren te zoeken. Op deze wijze behoeft geen extra krachtvoeder geïmporteerd te worden. Het blijft echter de vraag of onder de huidige omstandigheden dan voor een regelmatig aanvoer van goede kwaliteit bacon zorg gedragen kan worden. Dit laatste is vooral bij export naar Engeland van groote beteekenis.

De prijs, die de boer op het oogenblik voor een varken van de bacon-klasse ontvangt, bedraagt f.1,87 per kg geslacht gewicht. Per varken wordt dan de prijs $1,87 \times 66 = f.123,42$. Dit bedrag in de kostprijsformule voor bacon ingevuld, geeft de kostprijs van bacon n.l. $\frac{100}{51,48} (123,42 - 16,84) = f.2.07$.

Gaan we nu uit van den Canadeeschen f.o.b.prijs van f.1,70, dan volgt hieruit een nadeelig verschil van f.0,37 per kg bacon. Door middel van een exporttoeslag uit het Landbouwcrisisfonds zou dit verschil opgevangen kunnen worden.

Indien men echter tot dezen vorm van baconexport zou overgaan, beteekent dit ~~of~~ een verlaging van het binnenlandsche vleeschverbruik ~~of~~ een verhooging van den vleeschimport.

Ongetwijfeld biedt een verlaging van de bestaande vleeschrantsoenen nationaal gezien, de grootste financieele voordeelen. Daar echter eerder van een onder- consumptie dan van te ruime consumptie gesproken kan worden, verdient dit zeker geen aanbeveling.

Er blijft dus nog over de mogelijkheid om het in eigen land geproduceerde varkensvleesch te vervangen door geïmporteerd vleesch. Het meest hiervoor in aanmerking komende product zou bevroren rundveevleesch (carcass-meat) zijn. De prijs van het carcass-meat bedraagt op dit moment $\pm f.1,45$ per kg. Indien men geen rekening houdt met verschillen in beenpercentage tusschen bacon en carcass-meat, blijkt hieruit dat globaal genomen op deze wijze toch nog eenige deviezenwinst verkregen kan worden. Wel vraagt deze baconexport in het binnenland dan een exporttoeslag uit het L.C.F. Deze exporttoeslag bedraagt bij een exportquantum van 780.000 kg bacon $780.000 \times 0,37 = f.288.600.-$. Hiertegenover staat echter een verlaging van den binnenlandschen toeslag op het vleesch uit het L.C.F. die momenteel f.0,60 per kg bedraagt.

De import van carcass meat vraagt ook eenige subsidie daar het tegen f.1,40 per kg aan de combinaties ter beschikking gesteld wordt. De importprijs verhoogd met lossing-, transport- opslagkosten en invoerkwintloon $\pm f.0.10$ geeft een eindprijs van $\pm f.1.55$ of een bedrag van f.0.15 subsidie per kg.

In feite is het dus een deviezenwinst van $f.1,70 - f.1,45 - f.0,25$ per kg en een besparing van $f.0,60 - (0.37 + 0.15) = f.0,08$ per kg.

Deze carcass-meat import naast de krachtvoeder import gesteld, geeft dus het volgende beeld: De deviezenwinst bij het ruilen van bacon tegen carcass-meat bedraagt bij een hoeveelheid van 780.000 kg bacon $780.000 \times 0.25 = f.195.000.-$ en bij het ruilen van krachtvoeder tegen bacon f.445.000.-. Het laatste vraagt een subsidie van f.288.000.- uit het L.C.F. en het eerste geeft een besparing van f.62.400.-.

Eieren.

In verband met de geringe beteekenis en gezien de beperkte afzetmogelijkheden van de eendeneieren, is de volgende berekening alleen voor kippeneieren opgezet en zijn de eendeneieren dus buiten beschouwing gebleven.

Kippeneieren.

1. Uitgaande van de huidige toewijzingen op de vermeerderingsbedrijven, valt te berekenen, dat rekening houdende met de normale opfok voor de instandhouding van het aantal, dus voor een stationnair pluinveestapel, per hen ± 52 kg voeder noodig is.

Indien de door import van extra hoeveelheden krachtvoeder aangehouden kippen 150 eieren per kip leggen, dan levert 1 kg voeder dus ongeveer 2,9 ei.

2. Daar we reeds weer een pluimveestapel van eenigen omvang hebben, zal een verdere uitbreiding weinig extra kosten met zich medebrengen, indien deze uitbreiding tenminste plaats vindt op bestaande bedrijven, die hiervoor nog hokken beschikbaar hebben.

De extra kosten voor het produceeren bestaan uit den aankoop van eendagskuikens en voederkosten, terwijl de extra arbeid en andere kosten verwaarloosd mogen worden, indien men uitgaat van de bestaande bedrijven. De aankoop van eendagskuikens is wel in rekening gebracht, omdat deze als zoodanig ook geexporteerd kunnen worden. Bij een eendagskuikerprijs van 50 ct wordt dit rekening houdende met 15% sterfte, een bedrag van f.1,15 per kip, of 0,77 ct per ei. De kosten van producent tot f.o.b. Ned.zeehaven kunnen ongeveer op 1,4 ct per ei berekend worden, zoodat de totale extra kosten 2,17 ct per ei bedragen.

3. Uit den aard der zaak is het moeilijk om een gemiddelden aankoopprijs van kippenvoeder te berekenen, gezien de zeer wisselende samenstelling. De volgende bestanddeelen, waarbij het cijfer dat tusschen haakjes staat de onderlinge verhouding aangeeft, komen in het voeder der kippen het meeste voor.

		importprijs c.i.f. Ned.zeehaven.
gerst	(36)	f. 23,20
haver	(9)	" 20,58
mais	(9)	" 21,54
sorghum	(9)	" 21.-
vleeschmeel	(7)	" 35.-

De gemiddelde aankooprijzen van het pluimveevoeder bedragen dan c.i.f. Ned.zeehaven: f.23,55 per 100 kg. Dit bedrag dient nog verhoogd te worden met f.1,75 voor handelsmarges, overlaad-, transport- en maalkosten, zoodat de prijs loco-boerderij op + f.25,30 of afgerond op f.25,50.

4. Tot nu toe zijn nog steeds kleine partijen eieren naar het buitenland geexporteerd die gemiddeld 17,5 ct opgebracht hebben. Gezien den lageren eierprijs op de Engelse markt, zijn eveneens berekeningen voor lagere prijzen opgezet.

Thans weer beantwoording van de drie volgende vragen:

- A. Tegen welken maximumprijs zou men uitgaande van den huidige exportprijs voor eieren, in het buitenland granen mogen aankopen zonder dat dit, nationaal gezien, verlies oplevert?

Eierprijs 17.5 ct.

De genoemde 2,9 eieren, die door 1 kg geïmporteerd voeder geproduceerd kunnen worden, brengen op $2,9 \times 17,5 = 50,75$ cent.
Voor het voeder kan dan $50,75 - (2,9 \times 2,17) = f.44,46$ afgerond op f.44,50 per 100 kg betaald worden.

Eierprijs van 10 cent:

Opbrengsteieren per kg voeder $10 \times 2,9 = 29,0$ cent, de meerkosten bedragen $2,9 \times 2,17 = 6,29$ cent. Hieruit volgt een maximumprijs voor het voeder van $29 - 6,29 = f.22,71$ per 100 kg, afgerond op f.22,50 per 100 kg betaald mag worden. Bij een eierprijs van 12 cent is op overeenkomstige wijze te berekenen, dat maximaal f.28,50 voor het voeder betaald mag worden.

- B. Tegen welken minimumprijs kan, uitgaande van de huidige importvoederprijzen, zonder dat, nationaal gezien een verlies optreedt, een extra geproduceerd kippenei geexporteerd worden?

De gemiddelde doorberekende importprijs van het kippenvoeder bedroeg op de boerderij f.25,50 per 100 kg, de meerkosten waren 2,13 cent per ei. Een ei mag dan volgens deze berekening voor minimaal $(25,5 + 2,9 \times 2,17) : 2,9 = 11,0$ cent geexporteerd worden.

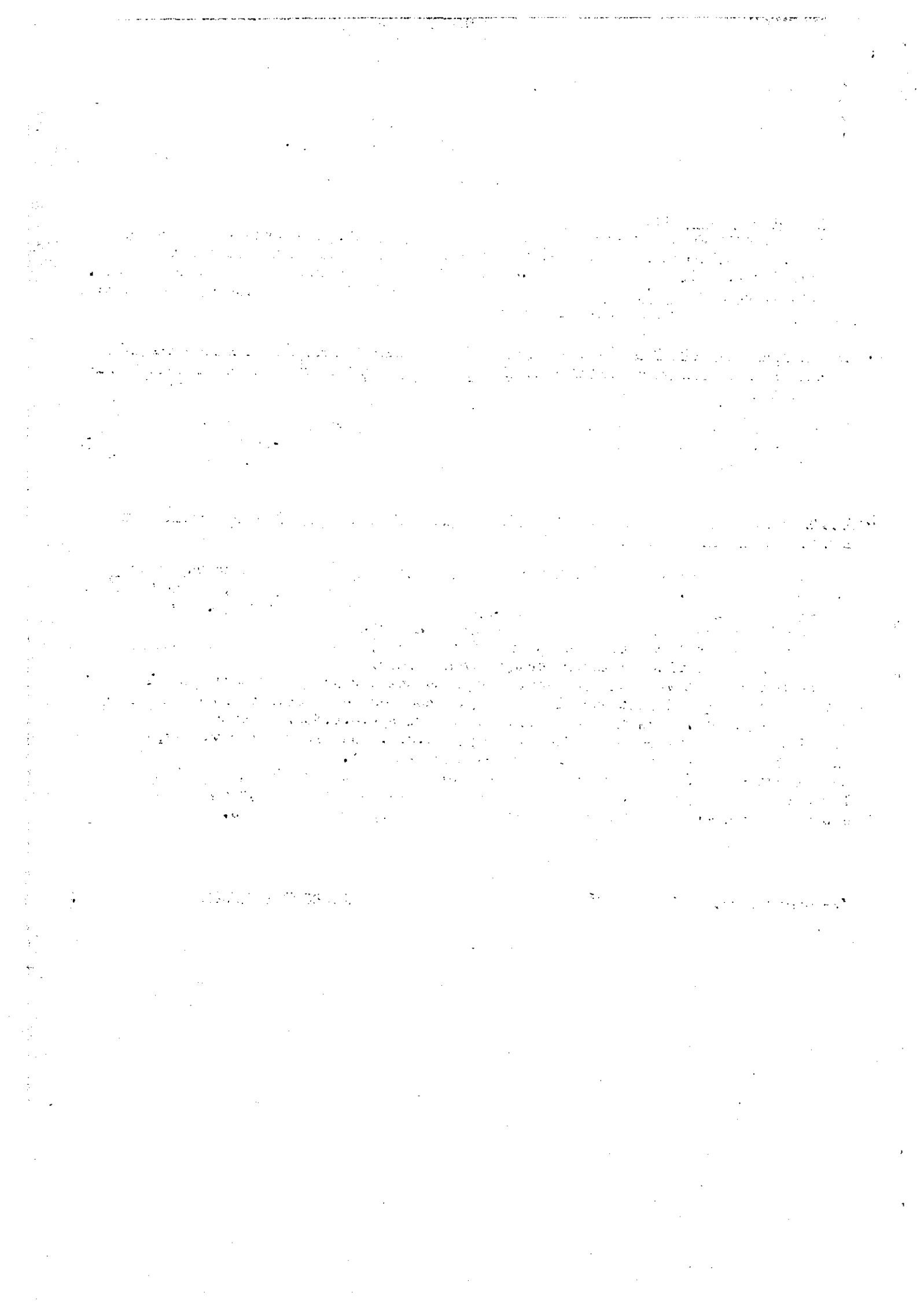
- C. Welke uitgaven brengt een uitbreiding van den pluimveestapel voor het Landbouwcrisisfonds met zich mede?

De gemiddelde prijs van het kippenvoeder locoboerderij bedraagt thans ongeveer f.24,50 per 100 kg. De doorberekende importprijs bedraagt f.25,50, waaruit gezien de huidige prijzen een subsidie van f. + 1,- per 100 kg voeder volgt. Per ei betekent dit dan een subsidie van $1 : 2,9 = 0,35$ ct.

Wanneer de eieren tegen 17,5 ct geexporteerd worden, kan dit bedrag door middel van een export-heffing volledig teruggeheven worden.

Indien men uitgaat van een vermoedelijken producentenprijs van 12 cent per ei, dient dit bedrag met + 1,4 cent per ei voor bijkomende kosten, zoals verpakkingskosten handelsmarges enz. verhoogd te worden, om den prijs f.o.b.Ned.zeehaven te vinden. De prijs per ei komt dan op, 13,4 ct hetgeen t.o.v. den exportprijs van 17,5 ct ruim voldoende verschil voor een exportheffing toelaat.

Geheel anders wordt het echter indien de export tegen een prijs plaats vindt, die lager ligt dan 13,4 cent. Zoo dient er een export-subsidie van 3,4 ct per ei ingesteld te worden, om de eieren tegen 10 cent te kunnen exporteeren.

RESULTATEN EN CONCLUSIES.

Van de berekeningen is het volgende overzicht te geven:

Veredelingsproduct.	Exportprijs	Soort krachtvoeder	Huidige krachtvoeder importprijs o.i.f.Ned. zeehaven per 100 kg.	Maximale toelaatbare krachtvoeder importprijs per 100 kg.	Minimale toelaatbare exportprijs van het veredelingsproduct.
Melk (in den vorm van volvette kaas)	24 cent per kg melk	lijnkoeken soyakoeken cocoskoeken gerst maïs	f. 31.-- f. 28.32 f. 24.75 f. 23.20 f. 21.54	Voor de eerste 220.000 ton f. 66.-- Voor de tweede 220.000 ton f. 55.--	Eerste extra geproduceerde hoeveelheid 11 ct.p.kg Tweede extra geproduceerde hoeveelheid 13 ct. p. kg
	Bij 22 cent		f. 24.79	Eerste hoeveelheid f.60.-- Tweede f.50.--	
	Bij 20 cent			Eerste f.54.-- Tweede f.45.--	
	Bij 18 cent			Eerste f.48.-- Tweede f.40.--	
	Bij 16 cent			Eerste f.42.-- Tweede f.35.--	
	Bij 14 cent			Eerste f.36.-- Tweede f.30.--	
	Bij 12 cent			Eerste f.30.-- Tweede f.25.--	
<u>Bacon.</u>	f.1.70 p.kg	gerst	f. 23.20	f. 35.50	f.1.13
(De kostprijs van het bacon bij dezen importprijs van het gerst bedraagt f.2.07)					
<u>Eieren.</u>	Bij een uitgangsprijs van 17.5 ct.p.stuk	gerst haver maïs sorghum vleeschmeel	f. 23.20 f. 20.58 f. 21.54 f. 21.-- f. 35.--		
	Bij een exportprijs van 12 ct.	Hiervan een mengvoeder in de verhouding 36:9:9:9:7	f. 23.55	f. 44.50	11.0 ct.
	11 ct.			f. 28.50	
	10 ct.			f. 25.50	
	9 ct.			f. 22.50	
	8 ct.			f. 20.--	
	7 ct.			f. 17.-- f. 14.--	

Indien nu voor 1 miljoen gulden aan krachtvoeder voor een bepaald
verdelingsproduct wordt aangekocht, dan geeft dit de volgende
mogelijkheden:

Herziene nota No.27.
Bijlage II.

Ver- ede- linge- pro- duct	Krachtvoeder Soort	Hoeveelheid hiar door gepro- duceerd ver- delingsprod.	Minimale toelaatbare exportprijs	Bij een exportprijs van:	Devisen- winst of verlies f.	Extra 1) subsidie benodigd uit het L.C.F. f.	Exportheffing of exporttoe- slag L.C.F.	Uiteindelijk resultaat voor het L.C.F. f.
<u>Melk</u>	(Tweede ~~kg~~ krachtvoeder) Mengvoeder van: lijjkoeken cocoskoeken soyakoeken mais en gerst	4.000 ton	13 ct per kg	24 ct per kg	Minst 1.100.000.-	610.000.-	Exportheffing 7,3 ct per kg	Minst 120.000.- Verlies 80.000.-
		10.000 ton		22 " " " "	900.000.-	610.000.-	5,3 " " "	280.000.-
				20 " " " "	700.000.-	610.000.-	3,3 " " "	480.000.-
				18 " " " "	500.000.-	610.000.-	1,3 " " "	
				16 " " " "	300.000.-	610.000.-	Export toeslag 0,7 ct per kg	680.000.-
				14 " " " "	100.000.-	610.000.-	2,7 " " "	880.000.-
				12 " " " "	100.000.-	610.000.-	4,7 " " "	1.080.000.-
<u>Bacon</u>	Gerst 43.000 ton (per kg bacon is noodig 284,51,5- 5,5 kg gerst)	780.000 kg	f.1,13 per kg	f.1,70 per kg	Minst 445.000.-	288.000.-		Verlies 288.000.-

1) Deze subsidie vloeit voort uit de vergroting
van de productie.

Indien nu voor 1 miljoen gulden aan krachtvoeder voor een bepaald veredelingsproduct wordt aangekocht, dan geeft dit de volgende mogelijkheden:

Ver-ede-lings-pro-duct	Frachtvoeder Soort	Hoeveelheid	Hoeveelheid hierdoor gepro-duceerd ver-edelingsprod.	Minimale toelaatbare exportprijs	Bij een exportprijs van:	Devisen-winst of -verlies f.	Extra 1) subsidie benoemd uit het L.C.F. f.	Exportheffing of exporttoe-slag L.C.F.	Uit te delijk resultaat voor het L.C.F. f.
Eieren	Mengvoeder van:								
	gerst				17,5 ct per st.	Winst. 780.000.-	42.000.-	Exportheffing 42.000.-	Geen ver-andering 2)
	mais				12 "	120.000.-	42.000.-	Exporttoeslag 168.000.-	Verlies 210.000.-
	haverv				11 "	geen	42.000.-	288.000.-	330.000.-
	sorghum				10 "	Verlies 120.000.-	42.000.-	408.000.-	450.000.-
	vleeschmeel	4.000 ton	12 miljoen stuks	11 cent per stuk	9 "	240.000.-	42.000.-	528.000.-	570.000.-
					8 "	360.000.-	42.000.-	648.000.-	690.000.-
				7 "	480.000.-	42.000.-	768.000.-	810.000.-	

1) Deze subsidie vloeit voort uit de vergroeting van de productie.

2) Door een hogere heffing kan hier zeker winst voor het L.C.F. gemaakt worden.